

Espurnes al Pallars

La intenció dels governs espanyol i francès de construir una línia elèctrica d'alta tensió que travessi els Pirineus ha neguitejat els habitants del Pallars. A l'impacte ambiental d'aquesta xarxa, s'hi suma la possibilitat que afecti la salut dels veïns del Pallars.

La desinformació ha estat la gran protagonista des que van començar a córrer les primeres veus que parlaven de la construcció d'aquesta línia, que ha pres la denominació popular d'autopista elèctrica per fer referència a la gran quantitat d'energia que transporta, concretament, 400.000 volts. Ni Red Eléctrica Espanola, encarregada de l'execució, ni l'administració autonòmica han donat una informació clara del que és el que es vol fer als Pallars.

A principis dels anys 90, els governs espanyol i francès van iniciar el projecte de construcció d'una línia d'alta tensió que uniria la central nuclear francesa de Casa-rilh amb la central tèrmica d'Escatrón, a Saragossa. Red Eléctrica Espanola va estudiar quatre possibles alternatives de pas d'aquesta macroxarxa. Inicialment, el projecte semblava que es decantava per fer-la passar pel Pirineu aragonès, concretament per la vall de Chistau, tot i que, amb el pas del temps aquesta possibilitat es va anar esvaint.

Així, es van posar sobre la taula tres noves possibilitats d'accés, totes elles a través del Pirineu lleidatà. La primera és la que passaria per la Vall d'Aran. Una altra tindria entrada pel port pallarès de Salau i, la tercera, de fet la que sembla que té més punts per ser la definitiva, és la que entraria a l'estat espanyol pel terme de Tavascan, un petit poble del municipi de Lladorre (Pallars Sobirà).

Rebuig municipal. El desconcert inicial que va provocar en la població de les comarques afectades aquest anunci encara perdura, però les actuacions i reaccions s'han anat concretant amb el

temps. D'una banda, els alcaldes del Pallars Sobirà van fer públic un comunicat en què deixaven ben clar el seu rebuig a la possibilitat que la línia passés per la seva comarca.

De l'altra, els alcaldes del Pallars Jussà, encara que no de forma tan activa, també s'han unit a aquesta opinió contrària, sobretot després que se sabés que un dels ramals de l'autopista elèctrica passarà per la seva comarca. Es tracta d'un enllaç que també transportarà 400.000 volts i que anirà des de Graus (Osca) fins a Isona (Pallars Jussà). La Generalitat, malgrat haver-se mostrat inicialment en contra del traçat de l'autopista elèctrica, al setembre donà llum verda al projecte de construcció del ramal, sense que els alcaldes de la zona hagin rebut cap tipus d'explicació.

Així ho manifestava Josep Durany, alcalde de Gavet de la Conca, qui va explicar a EL TEMPS que, des del moment de conèixer els plans de REE, els alcaldes d'aquestes contrades van demanar al departament de Medi Ambient un informe exhaustiu sobre les possibles conseqüències de la instal·lació d'una xarxa d'aquestes característiques, sense que hagin rebut fins ara cap resposta sobre la qüestió. "No deixa de ser paradoxal que en una zona en què hi ha masies que encara no s'han pogut electrificar, vulguin que passi ara una línia d'alta tensió que transporta, ni més ni menys que 400.000 volts", afirma Durany.

Les comarques del Pallars Jussà i Sobirà, sobretot aquesta darrera, destaquen per l'escassa població i per posseir un impressionant potencial hidroelèctric que s'ha

posat durant dècades al servei de la resta del territori.

No en va aquestes comarques estan farcides de traçats elèctrics més convencionals, en una proporció d'una línia d'alta tensió cada 14 quilòmetres, encara que hi ha zones, com ara la Pobla de Segur, on la densitat augmenta fins a sis vegades i és possible de trobar-ne una cada 2,5 quilòmetres.

Precisament és aquest un dels arguments que esgrimeix la Plataforma Unitària contra l'autopista elèctrica per manifestar la seva

El gran dubte: per què?

L'estat espanyol no és deficitari en energia elèctrica, i França és excedentària. Per què, doncs, incrementar la xarxa elèctrica? L'explicació podria basar-se en el fet que hi ha dos països que sí que en són, de deficitaris. D'una banda, Portugal, país al qual se li endevina un important desenvolupament industrial i que podria convertir-se en un molt bon client per a l'energia excedentària. De l'altra, el nord d'Àfrica, on s'hi han establert força empreses europees. L'informe de la Plataforma contra l'autopista elèctrica diu que la reversibilitat de la línia "és deguda a la possibilitat que en pocs anys es puguin construir nuclears al Magrib i passin de ser receptors a emissors d'energia cap als països europeus". Així, destaquen, s'evitarien els moviments de protesta i es podrien arribar a tancar les centrals nuclears a Europa. **L. R.**

oposició al projecte. Creada el 8 de febrer a Montanyana (Ribagorça), en formen part associacions catalanes, aragoneses i franceses.

Efectes nocius per a la salut.

Una de les associacions és l'entitat ecologista Ipcena, que assegura que la proximitat d'una línia elèctrica de les característiques de la que es pretén fer passar pel Pirineu pot provocar efectes nocius en la salut dels habitants de la zona. Això ho demostra, segons ells, el fet que els nivells d'electromagnetisme de l'actual centre de transformació elèctrica de Llabor sí (Pallars Sobirà) són sis vegades superiors als que es consideren acceptables a Suècia, un dels pocs països amb paràmetres de camps magnètics.

Si tenim en compte que la tensió d'aquesta central no arriba als cent mil volts, segons els membres d'Ipcena, no és difícil calcular els perjudicis que pot ocasionar una línia que en transporta quatre vegades més.

Aquestes crítiques, però, no semblen afectar massa el govern espanyol, el qual, per boca del seu secretari de Medi Ambient, Juan Luis Muriel, va assegurar que les objeccions al pas de la línia pel Pallars no tenien cap mena de fonament. Per Muriel, l'autopista elèctrica i el medi natural són perfectament compatibles, sempre que les coses es facin d'acord amb la llei.

Pel contrari, la Plataforma, que ja ha realitzat diversos actes de protesta contra l'autopista, detalla en un informe que hi ha molts problemes derivats de la construcció de la xarxa que no trobaran solució en cap text normatiu, com ara l'electrocucació dels ocells rapinyaires, l'impacte visual, l'increment del risc d'incendis forestals o la pèrdua de valor del sòl, que alguns situen al voltant del 75%.

Enric Marquès, membre de la Plataforma, ha declarat a EL TEMPS que continuaran les mobilitzacions per conscienciar la població de la zona i aconseguir, entre tots, impedir el pas de la

JORDI BOIXAREU

Gavet de la Conca és un dels municipis que possiblement seran afectats pel pas de la línia elèctrica. L'alcalde d'aquest poble, Josep Durany, denuncia que el Departament de Medi Ambient no ha donat cap informació sobre les conseqüències de la instal·lació de la xarxa.

xarxa per una àrea pirinenca excepcional.

Als municipis dels Pallars creix amb força la idea que la construcció de la línia d'alta tensió és un fet. Alguns no es volen rendir, mentre que d'altres han vist en aquest fet irreversible la possibilitat d'aconseguir, a canvi, infraestructures i millores necessàries per

a la comarca. De moment, Red Eléctrica ja ha anunciat que les compensacions al ramal Graus-Isona no pot incrementar-les més que les proposades a Tremp, Isona, Gavet de la Conca i Castell de Mur, que es repartiran uns 20 milions de pessetes

Lurdes Rego

20 i 21 d'octubre 1998

ASSOCIACIÓ D'EDITORS DEL PAÍS VALENCIÀ

GENERALITAT VALENCIANA
DEPARTAMENT DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIES

Ber *encontre*
editors

Edició i Comunicació

Premsa i edició
Televisió, audiovisuals i edició
Edició electrònica i internet
Biblioteca del futur
Drets d'autor i edició

Informació i sol·licituds

AIDO | VALENCIA PARC TECNOLOGIC

Apartado 139 | Calle A | Sector Este | 46980 PATERNA (Valencia)

TEL: 98 131 80 51 | FAX: 96 131 80 07 | E-MAIL: info@aido.es

Palau de Congressos
Avinguda Corts Valencianes
València